

ШУМАДИНЪА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ М. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врете 5 крајц. за трипутъ. № 105.

Претенъ господина Жарковића.

(Продужено)

Премда господинъ Жарковићъ не овај разговоръ своѣ сусѣда безъ задовольства слушао, опетъ зато не се усудио на то ни речи одговорити му — ерѣ они нису были далеко одъ замка, а предъ вратима замка подъ чардаклиомъ седла е Христина. —

Господинъ Жарковићъ погледа на небо, и левомъ рукомъ показуюћи залазакъ сунца, десномъ скине шеширъ съ главе, да се одъ своѣ сусѣда опрости и кући пође. Ту не было више за задржаванъ. Господинъ Жарковића чекали су кодъ куће најитнији послови. Онъ се мораде засадъ разстати. —

Господинъ Любibrатићъ науми да га прати. Онъ се окрене и видне Христину. Христина пакъ, као да га ни чула ни видила не, уместо да на позивъ дође, отрчи у кућу натрагъ. Господинъ Любibrатићъ звао е изъ свегъ грла и звиждао е колико е игда могао; она недође више.

„Я молимъ, извините ме кодъ нѣ, што се нисамъ съ нѣомъ опростио“, промуца господинъ Жарковићъ, коме е тако тешко было, да бы се горко заплакао.

„Будала дериште!“ рече на то господинъ Любibrатићъ, али чините се и невешти. Я ћу нѣой очитати буквицу. Она ће текъ прексутра кући ићи.“

Међутимъ сиђоше се они обое са замачке висине у раванъ. Господинъ Жарковићъ быо е сасвимъ безъ волѣ. Онъ се самъ на себе срдио и жестоко е себи пребацивао, што се према Христини онако дрвенъ, неокретанъ и њабласть показао, и тиме заслужио оно презренъ, кое му е она очевидно показала у томе, што му не ктела ни „съ Богомъ!“ рећи.

„Ваша неѣака“ рече онъ „срди се на мене. Има и право. Я самъ данасъ правый блесанъ быо.“

„Идите, небулазните, Бога вамъ!“ одговори господинъ Любibrатићъ: „зашто бы се срдила? Я самъ

опетъ напротивъ примѣтио, да вамъ е она наклонѣна. Но къ томе се изискуе искуство. И я вамъ јоштъ еданпутъ велимъ, сусѣде, и то добро упамтите: ко е радъ светъ овај да позна, треба више да гледа крозъ ключаницу, него на дурбинъ и увеличателно стакло.“

Господаръ замка овогъ имао е заиста право. — Христина како е спазила, да се господинъ Жарковићъ спрема да кући полази, а она се сасвимъ смути. Таманъ она устала быаше да тобожъ къ уяку своје иде, само да бы тако ближе госту била; али уякъ све то поквари зовнувши е. На позивъ не му се ктела показати. Нешто јой се у томъ понижаваюће чинило, или е држала, да ће Жарковића вниманіе већма на себе обратити, ако га избегне, него ако му се на најобичнии начинъ покаже. — Доста, она е тада одъ уяка умакла; па да би се одъ нѣга сакрила, успела се преко двоји троји степена, докъ не дошла на таванскій прозоръ, съ кога се сва описана долина, путь, рѣка, а и ова два друга видити могла.

Срце јой е яко лупало. Она е видила господина Жарковића, а управъ нѣга е самогъ игледала. Шта ће онъ о мени рећи? мисляше она; „О како си се ты непристойно съ нѣиме обходила! Онъ ти то никадъ опростити неће, што си на нѣга пала. Ниси га ни за опростенъ за то молила. А сада при растанку опетъ побегла си одъ нѣга! Заиста има те зашто презирати; нити ће кадгодъ више овамо доћи. Ты то и заслужиешъ. — господине Жарковићу, съ Богомъ пошли, и срећанъ вамъ путь! — Я васъ нисамъ мислила винѣити; али вы опетъ имате право, на мене лютити се.“

Међутимъ докъ е она у мислима нѣму ово говорила, напуниле су јой се очи пуне суза.

II.

Сутра данъ быо е господинъ Жарковићъ врло замишлѣнъ. Догађай јучерашній у замку не обичанъ быо. Христининъ стасъ, погледъ, одело, све му се по памети врзло. Радъ е быо да се мало разведри. Спреміо се быо да пише, па е нацртао на папиру двадесетъ пута лепу главу Христинину; онъ седне за

клавиръ, алъ жице издаваше непознате му гласове (звукове); диже се и одатле, и гође да се мало проода, при чему поведе правый разговоръ съ Христиномъ, као да бы и она съ њиме заедно шетала се.

Нечудећи се томе ништа, осећао е онъ, да се одъ часа оногъ чудноватогъ догађая онъ унутрашнѣ сасвимъ преобразіо. Сва основоположеня, миле идее, стожество њѣгово, сви стари и нови списатели, све мудрости нижи и выши училишта, — све што му е досадъ мило и драгоцено было, и чиме се онъ до яко дичіо — све е то сада было забачено и презрено, као изанђало покућство, као дитиньске играчке. —

„О ти красный и светый заносе!“ уздану онъ, кадъ се у вече изъ шетнѣ свое повратио и предъ кућомъ на дрвену клупу у пресенку кестеновы дрвета посадіо. — „На што намъ садъ наше величіе и господство, наша ученость и знањ? — Та мы нећемо никадъ быти Богови; отрес'мосе свега тога и будимо прости, добри люди. — А заръ е велика гомила наше браће зато срећна, што е силна, што много има и много зна? — Заиста ниє; срећни су они само зато, што су у крилу свои обмана улюљани. Одъ какве намъ е опетъ то ползе, кадъ сво наше задовольство разчленимо и разяснимо? — Да ли е еданъ читавый данъ ладнокрвногъ расућиваня достоанъ едногъ единого тренутка тоцлогъ чувствованя? —

„О Христино, Христино, кадъ бы ты чувствовала као я, и твое бы се срце занело у овај чаробный санъ, кон си ты причинила! — Съ тобомъ было бы онъ навеки. Ово ніе више онај светъ, у комъ самъ я юче живіо. Трава се по ливади њія, да бы твоіой, Христино, стопа, мекый њилимъ откала. У томъ се са-

стои сила лепоте, што е она гди се годъ налази, свуда царица, што све у свету ню за владательку припознає, ню очекує, њой свойски принадлежи; и нито су поредъ њѣ све ствари болъ, знаменитіе и миліе“

Изъ свега овога ясно се види, да господинъ Жарковићъ ніе садъ себи онакавъ изгледао, као што е досадъ было, него да се изменио. О овој промени и чуднимъ саняріяма, кое досадъ ни осећао ни познавао ніе, размишлявао е онъ дуго време; па иако се изъ петны жила упео было, опетъ ніе могао пронаћи, да л' е онъ садъ паметни, или луђій?

Зато онъ науми, да свое мисли и домишляє бележи, судећи, да мора опетъ кадгодъ трезвень постати, као и остала њѣгова браћа.

„Девойка ће текъ прексутра кући њћи! рекао е юче господинъ Любибратићъ доста разумително. — Потоме ће дакле Христина сутра предузети путъ крозь ову долину одъ свога речитога уяка къ теткы, кодъ кое живи. — Могао бы самъ Христину путемъ одъ по муке видити, съ њоме се јоште безъ стра' разговарити, и разговоромъ своимъ учинити да се све прошло заборава, и њѣно срце искусити, и може быти — падати се — —. Господину Жарковићу заврти се мозакъ како се хтеде упустити у далъ развианѣ мислїи

У средъ овогъ блаженства, имало е јошть нешто, што му е и душу и срце тиштало. — Онъ се при свемъ предпоставляню ніе могао надати, да ће Христина њѣгове скромне желъ саслушати; еръ е живо осећао и знао, да бы му лакше было за по сата научити хинески, него за четири неделъ добро смишљно изьявленѣ любви.

(продужиће се)

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

По „Званичнимъ новинама“ постављѣнъ е досад. Економъ Заведеня Економичко - Топчидерскогъ Радоица Јовановићъ за Столоначалника Економичкогъ Оддѣленя при Попечительству Внутреня Дѣла; а на њѣгово место досад. Правительственный питомецъ Владимиръ Јовановићъ; на упразниѣно пакъ место Управителя и Професора Земљдѣлске Школе у Топчидеру, досад. Правит. Питомецъ Јосифъ Пецићъ.

Р у с і я.

Изъ Петербурга пишу подъ 3. Октобромъ, единомъ њѣмачкомъ листу слѣдуюће :

„Юче су царъ и царица заедно са цѣломъ царскомъ породичомъ са највећомъ свечаности дошли у Петербургъ. У вече е было престолный градъ пресяйно осветићъ. Царъ е наново нека лица помиловао.

— Основатели „Рускогъ паробродногъ и трговачкогъ друштва“ сазиваю акціонаре друштва до 1. Но-

вембра на едну обшту скупштину, у којой ће се опредѣлити и поставити привремена управа истога друштва.

— Изъ Кила (у Данској) пишу „Най-прайзише-цайтунгу“ подъ 9. Октобромъ слѣдуюће :

„Ютросъ су приспѣле овде убойне руске лађе : ливейна лађа на завртанъ „Виборгъ“, фрегата на завртанъ „Полканъ“, фрегата на едра „Касторъ“ и бригъ на едра „Филоктетъ“, и бациле су лангере сасвимъ близу вароши. Парна фрегата „Олафъ“, коя такође принадлежи овој флотили, прошла е већъ крозь Сундъ (мореузъ данскїй) и отишла е у Ницу на разположенѣ удове царице руске. Одъ првы пакъ наведены лађа одлази „Полканъ“ у Атину, а „Филоктетъ“ у Цариградъ; у неапольскїй пакъ заливъ тешко ће коя лађа отићи. Напротивъ тога сва е прилика, да ће ове убойне лађе отићи у Француска пристаништа Брестъ или Шербуръ.

Ф Р А Н Ц У С К А.

У Паризу 8. Октобра.

„Пей“ наново обраћа позоръ свой на станованѣ аустрийске войске у подунавскимъ княжествима. Повода

У овоме претресаню дала му е полемика (препирка) неки и неки њмачки листови. „Пей“ заключава изъ те полемике, да Аустрија само зато жели развлачењь одлазка њне войске изъ подунавски княжества, да бы задобила претежний упливъ и преузела у свое руке изключно еву трговину. Но „Пей“ вели, да е и едно и друго противоборно са смысломъ паризкогъ уговора мира, и зантева потомъ са удвоеномъ ревносту и жестиномъ, да се аустријска войска изъ княжества повуче.

Генералъ Оргони, кои е съ бирманскимъ посланствомъ у Паризъ дошао, понудио се, као што се говори, одъ стране авайскогъ (т. е. бирманскогъ — двора, — будући е Ава престолный градъ бирманскогъ царства) двора цару Наполеону ову областъ, коју е Намдође-Простъ, преемникъ Аломпре основателя садашњегъ бирманскогъ владаоуегъ дома, краљу францускомъ Лудвику XVI. год. 1778. поклоню. Ова важна областъ има близу мартабанскогъ морскогъ залива едно изредно пристаниште.

— Една телеграфска депеша изъ Марселя явля:

Одкадъ е енглеска флота изъ Аячиа отишла, ніе никако више ни виђана. Француска флота стануе у Тулону, и спремна е, да се свакиъ часъ кренути може на море.

— Изъ Алпира пишу, да се тамо видило 1. Октобра помраченъ месеца. Алпирскій листъ „Акбаръ“ вели томъ приликомъ, да су се тамошњи урођеници, кои овомъ природномъ појаву придаю суевѣрну важность, изподињали на кровове, гди су се дуже време те ноћи ясно Богу молили и појали. Затимъ су дизали страовиту вику и ларму и лупали у бакраче и санове. Цѣль овогъ смешногъ поступка была е по суевѣрномъ мышлѣню та, да уплаше змая, кои е хтео месецъ прогутати.

— Еданъ провинціалный листъ явля, да е у Сен-Етиенну узетъ подъ кирію двораць „Вила Бермонъ“ за рачунъ рускогъ правительства, и да е опредѣленъ за велику княгиню Елену, тетку владаоуегъ цара Александра II.

Влашка и Молдавія.

О станю пытания о преустроеною подунавски княжества пишу „Журналу де Деба“ изъ Цариграда подъ 1. Октобромъ слѣдује:

„Ферманъ, односеѣи се на сазиванъ привремены дивана княжества Влашке и Молдавіе, саобштень е текъ съ концемъ прошле седмице представницима сила, кое су подписале парискій уговоръ мира одъ 18 Марта. Посланици сматраю саставъ овогъ фермана засадъ баръ у основу за добаръ, кои се неће измѣњивати.

По свему, што се досадъ о томе могло дознати, састояће се речени дивани изъ 17. велики бояра, 17 землѣ-притяжателя съ исключенѣмъ велики бояра, 17 трговаца и занатлія, 17 землѣдѣлаца и 12 свештеника, између кои су и архиепископи и владике, скупа изъ 80 депутираца.

Будући ће свака класа свое собствене депутирце по вышнии гласова бирати, и то велики бояри и свештенство непосреднимъ изборомъ, а остале класе изборомъ у два разреда, то ће све класе депутираца сачи-

нявати особене одборе, кои ће заедно образовати тѣло цѣлога дивана.

Желъ сваке поедине класе претресаће се и примаће се у дотичнимъ своимъ одборима, затимъ ће се поднети цѣлокупномъ дивану на рѣшенъ, кои ће свако пытанъ наново претресати, па затимъ результате свога дѣлания европской комисіи поднети у виду желъ народа.

Неапольска.

Изъ Швайцгерске являю, да неапольско правительство ревностно узима у наямъ Швайцгерце за свою войску, нарочито у кантонима у средини землѣ. Пређе су брояла четири швайцгерска полка краля Фердинанда 300 офицера и 6000 момака, а садъ ће се умложити до 10.000. Агенти, кои по налогу правительства прикупляю младиће за ову войску, полагаю тако повольна условія, да се млади Швайцгерци гомилама у редове ове войске уписую.

Политичкій Прегледъ.

Изъ Париза пишу единомъ берлинскомъ листу, да ће се пре поверителногъ саставляя кофференція непрекинута европска пытаня претресати у единой предварителной кофференціи у Компіеню. На ову кофференцію доћиће графъ Киселъвъ, баронъ Хибнеръ и графъ Хапфелдъ. Цѣль овы предварителны договора быће та, да се споразуму, кадъ ће имати започети праве кофференціе, кое ће силе на истыма участвовати, и съ каквымъ ће се пытаняма оне занимати.

Сви готово француски листови претресаю познату ноту „Монитер-“ ову о неапольскомъ пытаню (кою смо у предидућемъ брою саобштили). Ова е нота очевидно врло яко утишала духове и произвела е поволянъ у печатакъ. Обшта мышлѣнъ сирѣчь налази, да е говоръ „Монитера“ врло миролюбивъ, и овомъ се нотомъ ясно потврђуе, да баръ за садъ Неапольской никаква озбильна опасность негрози одъ стране запада.

Францускій посланикъ у Неаполю, г. Бреніе отишао е изъ Неаполя на лађи „Динейли“, флота пакъ француска у Тулону іошть се ніе оданде никудъ покретула. У Неаполю остае само Францускій конзулъ.

Вѣсть кою доноси еданъ белгійскій листъ, да е сирѣчь царъ Александеръ II. савѣтовао краля Фердинанда, да допусти, у Паризу се яко вѣруе, као што се и иначе много говори о пріятельскомъ сношеню између Русіе и француске. У дипломатскимъ круговима іошть се еднано надаю, да ће се неапольска размирица на мирный начинъ свршити. Говори се, да се царъ Наполеонъ садъ много умѣревіе и тише изражава о Неаполю, него што е то досадъ было. У Паризу се уобште мысли, да ће царъ употребити састанакъ толки дипломата првога реда у Компіеню на то, да се унапредъ стави у споразумлѣнъ о постоећимъ непревинутымъ пытаняма, и да тако унапредъ олакша посао парискимъ кофференціама.

По писмама изъ Неаполя одъ 4. Октобра францускій посланикъ Бреніе ніе овда іошть быо отишао оданде. У слободомысленымъ круговима напротивъ го-

вори се, да су како г. Бреніе, тако исто и графъ Валевскій придобивени на страну краля Неапольскогъ.

У Неаполю е јако падало у очи, што е принцъ одъ Сиракузе, краљѣвъ братъ, посѣтио краля у Гаети. Они, као што е познато, нису стаяли у најболѣмъ пріятельству.

У неапольско пристаниште дошла е една америкаанска убойна фрегата, да пази и проматра шта се ради.

„Таймсъ“ доноси намъ по едномъ писму изъ Париса одъ 7. Октября слѣдуюће:

„Юче у вече приспѣо е овде (у Паризъ) одговоръ неапольскогъ кабинета на француску ноту; но многи страую, да овај одговоръ не гласи повољно. Као што се чуе, краљ неапольскій слабо се склани, да попусти и да удовлети желяма саюзника, а овде се нико и не каде, да ће онъ то учинити. Но ипакъ се чини, као да се овај одговоръ не може узети као тако одсѣчанъ и рѣшителанъ, да би онъ наголио француско правителство на крайнѣ мѣре. Можда е у томе одговору било што годъ неясно, и премда е могуће, да е неапольско правителство то учинило само зато, да добые времена: то е ипакъ извѣстно, да е францускомъ посланику у Неаполю телеграфирано, да се, ако е јоштъ могуће точније извѣсти о неяснимъ точкама.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Паризу 12. Октября.

„Монитеръ“ садржава данасъ едну ноту слѣдуюћегъ садржаја:

„Одъ некогъ времена разпростиру разни енглески листови мржњомъ дишућа потвараня и клеветаня про-

тивъ правителства францускогъ. Мы познаемо слободу и почитанѣ, кое у Енглеской ужійва начело слободне печатнѣ. Но напомињући овакво прекорачаванѣ границе, мы смо само хтѣли апелирати на здраву свестъ енглескогъ народа противу едне системе, коя, нарушавајући повѣренѣ између оба правителства иде на то, да разцепи два народа, коихъ е пріятельскій савезъ најтврђе емство за светскій миръ.

У Паризу 11. Октября.

„Монитеръ“ доноси едно писмо цара, коимъ онъ налаже маршалу Ваюу, да обнародуе извѣстие о стану войске Француске у последнѣмъ источномъ рату. По томе извѣстию одъ 309.268 момака, кои су на истокъ оправљени, кое погинуло, кое на другій начинъ пропало е 69.229 момака.

У Паризу 13. Октября.

„Монитеръ“ доноси сву преписку и акта, односећа се на неапольску размирицу. Францускій посланикъ Бреніе поднео е кабинету неапольскомъ едну ноту, коя обзнануе прекиданѣ дипломатски сношаја. — У Неаполю остаю само конзули западни сила; француска флота стануе засадъ у Тулону, енглеска у Малти, и убойне лађе обадвею овы флота долазиће поединце и наизмѣнце у неапольска пристаништа, да тамо проматраю.

У Байруту 24. Септембра.

Едно енглеско друштво оснива овде едну мѣничну банку подъ насловомъ: „царско-отоманска банка.“

У Атини 6. Октября.

У државномъ савѣту дала е саданя све вѣрма растећа скупоба повода жестокихъ дебатама (спореню), услѣдъ кои е забранѣнъ извозъ ране изъ атински пристаништа.

О Г Л А С И.

ЛВНА БЛАДОДАРНОСТЬ.

Кадъ самъ я спремивши се за путь у Русію изъ Шабца полазио у Београдъ, онда ми е Преподобный Игуманъ, Монастира Петковице, г. Самуилъ, изъ свое собственности имао доброту поклонити на путь 20 дуката цес., а г.г. трговци шабачки Јованъ Богатинчевић и Стеванъ Топузивић по 3 дуката цесарска. Дубоко тронутъ овомъ отеческомъ любовлю мога давнашнѣгъ благодѣтеля г. Самуила, и братскимъ пріятельствомъ предхвалѣне г.г. трговаца, нисамъ могао пропустити, да имъ свима, на указаной ми доброты, овимъ мою искрену и топлу благодарностъ неизгавимъ.

Мойсей Бромонахъ.

(2—3) Подписаный препоручуе се како оварошкой публяки тако и са стране, да има врло лецы гласираны, викследерски и каследерски

штифлетна, кое е овы дана изъ Беча добыо, и то врло ефтиномъ ценомъ. Осимъ тога има врло изредна викса, какова овде слабо гди има.

ПАВЛЕ ЈОВАНОВИЋЪ
шустеръ на варошь-капи.

У кући долеподписаногъ на Теразіама гди е ческа кафана, има за даванѣ еданъ дућанъ одъ Митрова дана; ко о томе жели изближе извѣстити се, нека се пріјви

Андрей Борштиновићу,
шлосерскомъ майстору на Теразіама.

„ГОДИШИЯКЪ“

великій календаръ за 1857. годину съ многима изображеніама, може се добыти у експедицији Шумадинке.

Кућа на великой піаци према полицији дае се подъ кирію съ три собе едномъ ћошкомъ до сокака и еднимъ подрумомъ.

У Београду 15. Окт. 1856.

НИКОЛА ЈОСИФОВИЋЪ

(1—3) магазиція.

Стецишта се отвараю:

1. При Суду Окр. Руднич. надъ иманѣмъ поч. Милоша Раичића изъ Мрчавца до 31. Окт.

2. При Суду Окр. Чачанск. надъ иманѣмъ а) поч. Глише Јовановића изъ Карановца, до 29. Окт. б) поч. Милије Васовића изъ Граба до 31. Окт.

Продавање се на лицитаціи:

У Смедереву кућа съ плацемъ поч. Аџе Протића, 22. 23. и 24. Нов.

У Майданпеку давање се лицитаціомъ 25 26 и 27 Окт. две касапнице подъ добримъ условіама и безъ икакве аренде онме, кои најефтиніе обећа месо сѣћи Кауција е 200 # цес.